

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شرح مبسوط قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲

(جلد دوم)

مباحثات

مواد ۷ تا ۵۵

دکتر عباس زراعت

استاد تمام دانشگاه

انتشارات جاودانه

سرشناسه : زراعت، عباس، ۱۳۴۴-
 عنوان قراردادی : ایران. قوانین و احکام
 عنوان و نام پدیدآور : شرح مبسوط قانون مجازات اسلامی سال ۱۳۹۲ / مؤلف: عباس زراعت
 مشخصات نشر : تهران: جاودانه، جنگل، ۱۳۹۳
 مشخصات ظاهری : ۴۴۸ ص
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۸-۳۲۵-۳ : ج. ۱ : ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۸-۳۵۴-۴ : ج. ۲ : ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۸-۳۵۴-۴
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا
 ناشر : ج. ۲ (چاپ اول: ۱۳۹۳) (فیبا)
 سنجش‌ها : ج. ۱. کلیات مواد ۱ تا ۲۶ - ج. ۲. کلیات مواد ۲۷ تا ۵۵
 موضوع : حقوق جزا - ایران
 رده‌بندی : ۱۳۹۳ ۴۳ ش ۴ / ۳۸۰۰ KM
 رده‌بندی دیویی : ۳۴۵/۵
 شماره کتابشناسی : ۳۸۴۴

۳۸۴۴

عنوان کتاب: شرح مبسوط قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ (جلد دوم) کلیات مواد ۲۷ تا ۵۵
 تألیف: دکتر عباس زراعت
 ناشر: انتشارات جاودانه، جنگل
 ناظر فنی: امین لشکری
 نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۳
 قطع و تیراژ: وزیری، ۱۰۰۰ نسخه
 قیمت: ۱۷۰۰۰۰ ریال با جلد نفیس
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۸-۳۵۴-۴

<http://www.junglepub.org>
[email:// Info@junglepub.org](mailto:Info@junglepub.org)

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۶۱۱۵-۹-۶۶۴۸۲۸۳۰
 ۰۳۱-۳۳۲۰۵۰۶۷-۳۳۲۰۳۸۰۰-۹

«حق چاپ برای ناشر محفوظ است»

فهرست مطالب

پیشگفتار

- فصل سوم - نحوهٔ تسعیر اعمال مجازات‌ها ۱
- ماده ۲۷ - نحوه تعیین و اعمال مجازات‌ها ۱
- ۱- سابقه تدوین ماده ۱
- ۲- بحث تطبیقی ۵
- ۳- جرایم مشمول ماده ۲۷ ۶
- ۴- فلسفه احتساب مجازات ۷
- ۵- نحوه اجرای ماده ۲۷ ۸
- ۶- شکلی بودن مقررات مربوط به اجرای مجازات ۹
- ۷- نحوه اجرای حبس طبق ماده ۲۷ ق.م.ا و لایحه آ.د.ک و تفاوت‌های ۱۱
- ۸- تاریخچه احتساب بازداشت موقت از مجازات در قوانین ایران ۱۳
- ۹- دیدگاه‌های مختلف در مورد نحوه احتساب بازداشت موقت از حبس ۱۶
- ۱۰- احتساب بازداشت از مجازات به خاطر عجز از معرفی کفیل یا وثیقه ۱۷
- ۱۱- معنای واژه «پرونده» در ماده ۲۷ ۱۷
- ۱۲- امکان محاسبهٔ ایام بازداشت از هر سه مجازات حبس، شلاق و جزای نقدی ۱۸
- ۱۳- مجازات‌های قابل احتساب در بازداشت موقت طبق ماده ۲۷ ۱۹
- ۱۴- بازداشت پس از صدور حکم غیرقطعی تا زمان اجرای حکم ۱۹
- ۱۵- مفهوم بازداشت ۲۱
- ۱۶- نظریه‌های مشورتی ۲۳

۲۵	۱۷- تبرئه متهم از بازداشت قبلی
۲۶	۱۸- ملاک شدیدتر و خفیف‌تر بودن مجازات
۲۶	۱۹- احتساب بازداشت موقت در استفاده از آزادی مشروط
۲۷	ماده ۲۸ - تعدیل جزای نقدی
۲۷	۱- سابقه تدوین ماده
۲۹	۲- نحوه اجرای جزای نقدی در آیین دادرسی کیفری
۲۹	۳- امکان اجرای مصوبه تعدیل
۳۱	۴- این عدم تناسب با سایر مجازات‌ها
۳۲	۵- تیر در درجه جرم
۳۲	۶- ایراد به نحوه تعیین مجازات
۳۳	۷- تعریف نرخ جرم
۳۴	۸- شرط تعدیل
۳۴	۹- قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات
۳۵	۱۰- علت انتخاب سه سال برای تیر
۳۶	۱۱- اختیار تعدیل
۳۶	۱۲- پیشنهاد وزیر دادگستری
۳۶	۱۳- نمونه عملی
۳۸	ماده ۲۹ - نحوه اجرای حبس توأم با بازداشت بدل از جزای نقدی
۳۸	۱- قاعده عدم مانعیت یک مجازات برای مجازات دیگر
۳۹	۲- ارتباط با قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی و قانون مبارزه با مواد مخدر
۴۰	۳- اجرای حکم بازداشت بدل از جزای نقدی
۴۱	۴- ایام بازداشت بدل از جزای نقدی
۴۱	۵- رویه اجرایی جزای نقدی
۴۲	۶- تقسیط جزای نقدی
۴۳	۷- جزای نقدی بدل از حبس و حبس بدل از جزای نقدی
۴۳	۸- مقررات خاص لایحه آیین دادرسی کیفری
۴۶	۹- مطالعه تطبیقی

۴۶.....	۱۰- اطلاق بازداشت بدل از جزای نقدی در ماده ۲۹.....
۴۷.....	۱۱- هدف از بازداشت بدل از جزای نقدی.....
۴۹.....	۱۲- مشمولین بازداشت بدل از جزای نقدی.....
۵۰.....	۱۳- امکان اجرای مجازات‌های همزمان.....
۵۰.....	۱۴- ماهیت بازداشت بدل از جزای نقدی.....
۵۲.....	۱۵- حداکثر مدت بازداشت بدل از جزای نقدی.....
۵۵.....	۱۶- نتیجه اجرای کامل بازداشت بدل از جزای نقدی.....
۵۵.....	۱۷- مجازات محلول بازداشت بدل از جزای نقدی.....
۵۶.....	۱۸- مجازات بدل از جنس نقدی.....
۵۷.....	ماده ۳۰ - منع از اشتغال.....
۵۷.....	۱- ممنوعیت از اشتغال.....
۵۷.....	۲- قوانین مرتبط.....
۵۹.....	۳- مقررات خاص استخدامی.....
۶۰.....	۴- وضعیت مجازات تبعی.....
۶۰.....	۵- پروانه اشتغال یا جواز کار.....
۶۱.....	۶- مقایسه تطبیقی با قانون فرانسه.....
۶۲.....	۷- اجرای مجازات‌ها به صورت همزمان.....
۶۳.....	۸- توضیح شرط مجازات.....
۶۵.....	۹- نوع مجازات.....
۶۷.....	۱۰- نوع محکومیت.....
۶۸.....	۱۱- تعطیلی محل.....
۶۸.....	۱۲- ممنوعیت از بازارهای عمومی.....
۶۹.....	۱۳- نحوه اجرای سایر مجازات‌ها.....
۷۰.....	ماده ۳۱ - منع از رانندگی و تصدی وسیله نقلیه.....
۷۰.....	۱- سابقه تدوین ماده.....
۷۰.....	۲- ماهیت و فلسفه مجازات.....
۷۲.....	۳- مفهوم ماده.....

۷۳	۴- بحث تطبیقی
۷۴	۵- سایر موارد
۷۴	۶- مفاد حکم دادگاه
۷۵	۷- مقررات خاص راهنمایی و رانندگی
۷۷	۸- تعلیق مجازات منع از رانندگی
۷۷	۹- رابطه این ماده و ماده قبل
۷۸	۱۰- احای همزمان
۷۹	ماده ۳۲ - منع از اصدار چک
۷۹	۱- مقایسه تطبیقی
۸۰	۲- ماهیت مجازات
۸۰	۳- نحوه ابطال برگه
۸۱	۴- منع از صادر کردن چک
۸۲	۵- تعریف چک
۸۴	۶- صدور چک‌های پرداخت نشدنی
۸۵	۷- ممنوعیت پرداخت چک
۸۷	۸- رابطه جرم و مجازات
۸۹	ماده ۳۳ - منع از حمل سلاح
۸۹	۱- سابقه تدوین ماده
۸۹	۲- وظیفه دادگاه در دستور به ابطال پروانه حمل
۹۰	۳- فلسفه ممنوعیت حمل سلاح
۹۱	۴- مقایسه تطبیقی
۹۱	۵- انواع تصمیمات برای توقیف اسلحه
۹۲	۶- کاربرد، تعریف و انواع اسلحه و قوانین مرتبط
۹۴	۷- عبارت «منع از حمل اسلحه مجاز»
۹۴	۸- شکار با اسلحه
۹۵	۹- نحوه تملیک و فروش اسلحه

ماده ۳۴ - منع از خروج اتباع ایران از کشور	۹۷
۱- سابقه تدوین ماده	۹۷
۲- مشمولان این ماده	۹۷
۳- معنای کشور	۹۸
۴- معنای گذرنامه	۹۸
۵- ممنوع الخروجی از کشور به عنوان قرار نظارت قضایی و مجازات تکمیلی	۹۹
۶- قوانین مرتبط	۹۹
۷- شرح ماده ۳۴	۱۰۳
۸- بحث تطبیقی	۱۰۳
ماده ۳۵ - اخراج بیگانهان از کشور	۱۰۵
۱- مطالعه تطبیقی	۱۰۵
۲- نوع محکومیت	۱۰۶
۳- شکل اخراج	۱۰۷
۴- اخراج بیگانگان از کشور به عنوان مجازات تکمیلی	۱۰۷
۵- قواعد مرتبط با اخراج بیگانه از کشور	۱۰۸
۶- ماهیت مجازات اخراج بیگانگان از کشور	۱۰۸
۷- مقررات ورود و اقامت بیگانگان در ایران	۱۰۹
ماده ۳۶ - انتشار حکم محکومیت	۱۱۴
۱- سابقه تدوین ماده	۱۱۵
۲- بحث تطبیقی	۱۱۶
۳- ماهیت محکومیت‌ها	۱۱۸
۴- نحوه انتشار حکم	۱۲۰
۵- مجازات انتشار حکم محکومیت	۱۲۱
۶- هزینه انتشار حکم محکومیت	۱۲۳
۷- الصاق حکم	۱۲۳
۸- هدف از انتشار حکم محکومیت	۱۲۴
۹- رابطه این ماده و ماده ۲۳	۱۲۵

۱۰-	اصل غیر علنی بودن اجرای مجازات‌ها	۱۲۶
۱۱-	مدت انتشار	۱۲۷
۱۲-	رابطه متن و تبصره	۱۲۹
۱۳-	تأثیر اعتراض به حکم	۱۳۰
۱۴-	قید اخلال در نظم	۱۳۰
۱۵-	قید یک میلیارد ریال	۱۳۱
۱۶-	علت تفکیک جرایم	۱۳۲
۱-	ریر منصوص و غیر منصوص	۱۳۳
۸-	مفهوم برنامه	۱۳۳

فصل چهارم - تخفیف مجازات و معافیت از آن ۱۳۵

ماده ۳۷ - تخفیف مجازات و معافیت از آن	۱۳۵
۱- تخفیف مجازات	۱۳۵
۲- عوامل مؤثر در تخفیف مجازات	۱۳۶
۳- تفاوت ماده ۳۷ و ۳۸ فعلی با ماده ۲۲ سابق	۱۳۹
۴- مجازات‌های مشمول ماده ۳۷	۱۴۰
۵- مقام صالح برای تخفیف مجازات	۱۴۲
۶- موارد ممنوعیت تخفیف مجازات	۱۴۳
۷- فلسفه تخفیف مجازات	۱۴۵
۸- مراحل تخفیف مجازات	۱۴۵
۹- تبدیل مجازات	۱۴۶
۱۰- موارد خاص تبدیل مجازات	۱۴۷
۱۱- نکاتی در باب ماده ۳۷	۱۵۱
۱۲- قوانین مرتبط و نظریه‌های مشورتی اداره حقوقی قوه قضائیه	۱۵۳
۱۳- تخفیف مجازات تعزیری منصوص	۱۵۷
ماده ۳۸ - جهات تخفیف	۱۵۹
۱- سابقه وضع ماده	۱۵۹

۱۶۲.....	۲- جهات تخفیف
۱۶۶.....	۳- نحوه اعمال تخفیف مجازات
۱۶۷.....	۴- تشدید و تخفیف مجازات
۱۶۸.....	۵- حصری یا تمثیلی بودن جهات مخففه
۱۶۹.....	۶- مواد مرتبط قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح
۱۷۰.....	۷- عدم تخفیف مجازات تکمیلی و اقدامات تأمینی
۱۷۰.....	۸- دیدگاه‌های قضایی قضات
۱۷۳.....	۹- دادرسی مرتبط به تخفیف یا تبدیل مجازات
۱۷۵.....	۱۰- آراء قضایی در خصوص تخفیف مجازات
۱۷۷.....	۱۱- معایب تخفیف مجازات
۱۷۷.....	۱۲- تبصره اول
۱۷۹.....	۱۳- رابطه این ماده و ماده ۱۵
۱۸۰.....	۱۴- تخفیف مجازات اطفال
۱۸۱.....	۱۵- تخفیف مجازات در حالت تکرار جرم
۱۸۱.....	۱۶- تخفیف مجازات در حالت تعدد جرم
۱۸۲.....	۱۷- علت تخفیف‌ها
۱۸۶.....	۱۸- تخفیف در جرایم رانندگی
۱۸۷.....	۱۹- تخفیف مجازات توسط مقام رهبری
۱۸۷.....	۲۰- تخفیف در جرایم سیاسی و مطبوعاتی
۱۸۸.....	۲۱- مقررات تبدیل حبس به مجازات‌های جایگزین
۱۸۸.....	۲۲- تخفیف مجازات درجه ۸
۱۸۸.....	۲۳- ممنوعیت تبدیل و تخفیف
۱۹۰.....	۲۴- منظور از نوع دیگر
۱۹۱.....	۲۵- میزان اختیار دادگاه
۱۹۳.....	۲۶- مجازات‌های قابل تخفیف
۱۹۵.....	۲۷- مفهوم بند (ت)
۱۹۷.....	۲۸- تخفیف در جرایم غیر عمدی

۱۹۸.....	۲۹- تخفیف مجازات اشخاص حقوقی
۱۹۸.....	۳۰- تعلیق و تخفیف
۱۹۹.....	۳۱- تخفیف دو مجازات
۱۹۹.....	۳۲- تخفیف مجازات جرایم مواد مخدر
۲۰۳.....	ماده ۳۹ - معافیت از کیفر
۲۰۳.....	۱- معافیت از مجازات
۲۰۵.....	۲- ابقه معافیت از مجازات
۲۰۵.....	۳- شرایط معافیت از مجازات
۲۱۵.....	۴- مایسه تطبیقی
۲۱۷.....	۵- شرایط آزادی
۲۱۸.....	۶- عدم امکان معافیت
۲۱۹.....	۷- اختصاص معافیت به جرایم تفریری
۲۲۰.....	۸- رابطه معافیت و سقوط مجازات
۲۲۱.....	۹- ایراد رئیس قوه قضائیه
۲۲۲.....	۱۰- رابطه معاذیر معاف کننده و معافیت از مجازات
۲۲۳.....	۱۱- جرایم فاقد درجه
۲۲۳.....	۱۲- دیدگاه فقها

۲۲۷.....	فصل پنجم - تعویق صدور حکم
۲۲۷.....	ماده ۴۰ - تعویق صدور حکم
۲۲۸.....	۱- مفهوم تعویق صدور حکم
۲۲۹.....	۲- مقایسه تطبیقی
۲۲۹.....	۳- پیشینه
۲۳۴.....	۴- فلسفه تعویق صدور حکم
۲۳۴.....	۵- شرایط تعویق صدور حکم
۲۴۰.....	۶- اختیاری بودن قرار تعویق صدور حکم
۲۴۱.....	۷- ملاک تعیین درجه جرم

۲۴۱.....	۸- علت انحصار در جرایم تعزیری
۲۴۲.....	۹- وضعیت متهم
۲۴۵.....	۱۰- متهم حقوقی
۲۴۶.....	۱۱- نهادهای مشابه در قانون آیین دادرسی کیفری
۲۴۸.....	ماده ۴۱ - انواع تعویق
۲۴۸.....	۱- انواع تعویق صدور حکم
۲۴۹.....	۲- رابطه قرار تعویق صدور حکم با قرار تأمین کیفری
۲۴۹.....	۳- شرط حضور بودن دادرسی
۲۵۰.....	۴- تعهد کتبی
۲۵۳.....	۵- آثار تعویق
۲۵۴.....	۶- ملاک انتخاب نوع تعویق
۲۵۵.....	۷- تعدد مرتکبان
۲۵۶.....	۸- تعدد جرم
۲۵۷.....	۹- تلفیق تعویق ساده و مراقبتی
۲۵۸.....	ماده ۴۲ - تعویق مراقبتی
۲۵۸.....	۱- شرح ماده
۲۶۰.....	۲- بحث تطبیقی
۲۶۱.....	۳- نحوه اجرا
۲۶۲.....	۴- مفهوم تدبیر معاضدت
۲۶۲.....	۵- نحوه اقدام مددکار اجتماعی
۲۶۴.....	ماده ۴۳ - دستورهای دادگاه
۲۶۴.....	۱- دستورهای مذکور در ماده ۴۳
۲۶۵.....	۲- فلسفه دستورهای ماده ۴۳
۲۶۵.....	۳- اختیارات و الزامات قاضی
۲۶۸.....	۴- مقایسه تطبیقی
۲۷۰.....	۵- پیشینه

۲۷۲.....	۶- حصری بودن دستورها.....
۲۷۳.....	۷- رابطه دستورها و شرایط.....
۲۷۴.....	۸- ماهیت دستورها.....
۲۷۷.....	ماده ۴۴ - لغو تعویق.....
۲۷۷.....	۱- موارد لغو تعویق.....
۲۷۹.....	۲- مقایسه تطبیقی.....
۲۸۰.....	۳- منوحت تعلیق مجازات.....
۲۸۰.....	- تعیین کیفر.....
۲۸۱.....	۵- ایراد ماده ۴۴.....
۲۸۲.....	۶- نظریه موردی.....
۲۸۲.....	۷- ایراد به عدم ذکر تهم.....
۲۸۳.....	۸- نوع جرم.....
۲۸۵.....	۹- مرجع لغو قرار تعویق.....
۲۸۵.....	۱۰- ضمانت اجرا.....
۲۸۷.....	۱۱- نحوه افزایش مدت تعویق.....
۲۸۷.....	۱۲- محرومیت از ارفاقها.....
۲۸۸.....	۱۳- انقطاع مرور زمان.....
۲۸۹.....	۱۴- سابقه.....
۲۹۱.....	ماده ۴۵ - اقدام دادگاه پس از مدت تعویق.....
۲۹۱.....	۱- بحث تطبیقی.....
۲۹۲.....	۲- تعویق حکم شخص حقوقی.....
۲۹۲.....	۳- نحوه تصمیم پس از مدت تعویق.....
۲۹۳.....	۴- تصمیم دادگاه در پایان مدت تعویق.....
۲۹۴.....	۵- مددکار اجتماعی.....
۲۹۵.....	۶- ملاک تصمیم دادگاه.....
۲۹۸.....	۷- نحوه اجرای تعهدات.....
۲۹۸.....	۸- ممنوعیت تعویق مجدد.....

فصل ششم - تعلیق اجرای مجازات	۲۹۹
ماده ۴۶ - تعلیق اجرای مجازات	۲۹۹
۱- سابقه تعلیق مجازات در قوانین ایران	۲۹۹
۲- تفاوت‌های ماده ۴۶ فعلی با ماده ۲۵ سابق	۳۰۱
۳- فواید تعلیق مجازات	۳۰۲
۴- مقایسه تطبیقی	۳۰۳
۵- مجازات‌های قابل تعلیق	۳۰۴
۶- اختیارات قاضی در تعلیق مجازات	۳۰۵
۷- مفهوم تعلیق مجازات	۳۰۶
۸- تطبیق تعلیق اجرای مجازات‌ها تکمیلی با قوانین خارجی	۳۰۷
۹- آثار احکام معلق	۳۰۹
۱۰- ملاک تعیین مدت تعلیق	۳۰۹
۱۱- شرایط تعلیق اجرای مجازات	۳۱۰
۱۲- تعلیق تعقیب	۳۱۱
۱۳- مرجع صدور قرار تعلیق	۳۱۳
۱۴- اصلاح مجرم	۳۱۴
۱۵- تعلیق اجرای مجازات اطفال	۳۱۵
۱۶- تعلیق مجازات در قانون فرانسه	۳۱۶
۱۷- تعلیق اجرای مجازات‌های اصلی	۳۱۹
۱۸- بحث تطبیقی برای شرایط تعلیق مجازات	۳۲۳
۱۹- شرایط معنوی تعلیق مجازات	۳۲۵
۲۰- شرط فقدان سابقه محکومیت	۳۲۶
۲۱- رابطه تعلیق مجازات و سایر راه‌های فردی کردن مجازات	۳۲۹
۲۲- بحث تطبیقی اختیار قاضی برای تعلیق مجازات	۳۳۲
۲۳- نظارت بر تعلیق اجرای مجازات	۳۳۴
۲۴- تابعیت مرتکب	۳۳۶
۲۵- عدم پذیرش تعلیق از سوی متهم	۳۳۶

۳۳۷.....	۲۶- ایراد به تعلیق بخشی از مجازات.....
۳۳۷.....	۲۷- نحوه تعیین مدت تعلیق.....
۳۳۸.....	۲۸- امکان سقوط مجازات معلق.....
۳۴۰.....	ماده ۴۷ - جرایم غیر قابل تعلیق.....
۳۴۰.....	۱- سابقه تدوین ماده.....
۳۴۲.....	۲- ملاک‌های استثنا.....
۳۴۳.....	جرایم در حکم جرایم مذکور در این ماده.....
۳۴۴.....	۲- تنوعیت تعلیق مجازات در قوانین خاص.....
۳۴۵.....	۵- تعلیق مجازات اختلاس.....
۳۴۶.....	۶- تعلیق مجازات سواهی خلاف واقع و جرایم مشابه.....
۳۴۶.....	۷- بحث تطبیقی.....
۳۴۷.....	۸- یکسان بودن تعلیق.....
۳۴۸.....	۹- جرایم علیه امنیت کشور.....
۳۴۹.....	۱۰- جرایم سازمان یافته.....
۳۵۰.....	۱۱- جرایم منافی عفت.....
۳۵۱.....	۱۲- قاچاق.....
۳۵۴.....	۱۳- معاونت در جرایم غیر تعزیری.....
۳۵۵.....	۱۴- جرایم اقتصادی.....
۳۵۷.....	ماده ۴۸ - انواع تعلیق.....
۳۵۷.....	۱- ماهیت تعلیق ساده و مراقبتی.....
۳۵۸.....	۲- انواع تعلیق در قوانین موضوعه.....
۳۵۹.....	۳- بحث تطبیقی اختیار قاضی برای برقراری دستور و شرایط.....
۳۶۲.....	۴- تعلیق آزمایشی در قانون فرانسه.....
۳۶۴.....	۵- تعلیق همراه با کار عام‌المنفعه.....
۳۶۶.....	ماده ۴۹ - نحوه صدور قرار تعلیق.....
۳۶۶.....	۱- سابقه تدوین ماده.....
۳۶۶.....	۲- تفاوت ماده ۲۷ سابق با ۴۹ فعلی.....

۳- الزامات قاضی در صدور قرار تعلیق	۳۶۶
۴- ماده ۳۷۶ قانون آیین دادرسی کیفری	۳۶۷
۵- نظریه‌های مشورتی	۳۶۷
۶- نحوه صدور قرار	۳۶۸
۷- مرجع صدور قرار و نحوه آن	۳۶۸
۸- نحوه آزادی محکوم‌علیه	۳۷۰
ماده ۵۰ - تغییر دستور دادگاه	۳۷۱
۱- سابقه وضع داده	۳۷۱
۲- تفاوت‌های ماده ۲۹ و ماده ۵۰ فعلی	۳۷۲
۳- حصری بودن دستورهای مذکور	۳۷۳
۴- قرارداد تعلیق	۳۷۳
۵- تغییر دستور	۳۷۴
۶- لغو تعلیق	۳۷۴
۷- لزوم تذکر به متهم و شرط حضوری بودن	۳۷۵
۸- احراز نقض دستور بعد از مدت تعویق	۳۷۶
۹- اقدامات اجرایی برای لغو تعلیق	۳۷۷
۱۰- عذر موجه	۳۷۸
۱۱- منظور از دستورهای دادگاه	۳۷۹
۱۲- مقررات شکلی	۳۸۰
ماده ۵۱ - عدم تأثیر تعلیق بر حقوق خصوصی	۳۸۲
۱- سابقه تدوین ماده	۳۸۲
۲- تفاوت ماده ۵۱ فعلی با ماده ۳۱ سابق	۳۸۲
۳- تأثیر تعلیق مجازات در خسارات	۳۸۳
۴- اجرای ماده ۶۹۶ قانون مجازات اسلامی	۳۸۳
۵- مقررات تطبیقی	۳۸۳
۶- هزینه‌های دادرسی و سایر موارد	۳۸۴
۷- مفهوم بی‌اثر بودن تعلیق	۳۸۵

۳۸۶	ماده ۵۲ - بی اثر شدن محکومیت تعلیقی
۳۸۶	۱- سابقه تدوین ماده
۳۸۶	۲- تفاوت ماده ۵۲ فعلی با ماده ۳۲ سابق
۳۸۷	۳- اثر تعلیق اجرای مجازات
۳۸۸	۴- تاریخ شروع تعلیق
۳۸۸	۵- زایل شدن آثار محکومیت کیفری
۳۸۹	۶- آیین نامه سجل قضایی مصوب ۱۳۸۴
۳۹۵	۷- ماده ۱۲ قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲
۳۹۶	۸- نظریات مشورتی
۳۹۸	۹- بحث استیفاء
۴۰۰	۱۰- نحوه تعلیق
۴۰۱	۱۱- تعدد جرم
۴۰۲	۱۲- نوع جرم ارتكابی
۴۰۳	۱۳- زمان ارتكاب جرم
۴۰۵	ماده ۵۳ - نحوه تعلیق مقدار مجازات
۴۰۵	۱- سابقه وضع ماده
۴۰۵	۲- تعلیق جزای نقدی و حبس
۴۰۶	۳- مرور زمان
۴۰۷	۴- مفهوم تبصره
۴۰۸	۵- نحوه اجرا
۴۰۹	۶- تعلیق مجازات تبعی
۴۱۰	ماده ۵۴ - لغو قرار تعلیق در صورت ارتكاب جرم
۴۱۰	۱- سابقه تدوین ماده
۴۱۰	۲- ارتكاب جرم در مدت تعلیق
۴۱۱	۳- تفاوت ماده ۵۴ فعلی با ماده ۳۳ و ۳۵ قانون سابق
۴۱۲	۴- علت وضع این ماده
۴۱۲	۵- آمرانه بودن حکم این ماده
۴۱۳	۶- نظریه مشورتی

۴۱۳.....	۷- تکرار جرم
۴۱۴.....	۸- بحث تطبیقی در مورد لغو تعلیق
۴۱۵.....	۹- نوع جرم ارتكابی
۴۱۶.....	۱۰- اقدامات دادگاه
۴۱۸.....	ماده ۵۵ - احراز محکومیت‌های مانع تعلیق مجازات
۴۱۸.....	۱- سابقه تدوین ماده
۴۱۹.....	۲- مفهوم ماده
۴۱۹.....	۳- اثر تعلیق مجازات در تأمینات مأخوذه
۴۱۹.....	۴- کشف محکومیت بعد از اتمام دوره‌ای آزمایشی
۴۲۰.....	۵- منظور از محکومیت قطعی
۴۲۰.....	۶- دیدگاه‌های حقوقی و فقهی
۴۲۳.....	۷- تشریفات نقض قرار
۴۲۴.....	۸- تفاوت ماده ۵۵ فعلی با ماده ۲۲ سابق
۴۲۵.....	منابع

پیشگفتار

این قلم وعده کرده است شرح مسوطی از مواد قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ را تقدیم ارباب معرفت نماید. همانند سبک را شاکریم که این وعده در مورد بخش‌های جزای اختصاصی لباس عمل پوشید و شرح کتاب حاشیه، قصاص، دیات و تعزیرات در ده مجلد به زیور چاپ آراسته گردید. اینک خرسندیم که توفیق چاپ بخش حقوق جزای عمومی نیز دست داده و دومین مجلد از این دوره به فرهنگ حقوقی میهن اینک افزوده می‌گردد. شیوه تدوین این مجموعه چون مجموعه‌های قبلی است بنابراین مواد قانون مجازات اسلامی به ترتیب، شرح داده می‌شود و ذیل هر ماده قانونی ابتدا سیر تاریخی تصویب آن بیان می‌گردد و آنگاه ضمن تشریح ارکان عمومی و اختصاصی هر جرم، احکام مربوطه با تفصیل بیان می‌شود. انتخاب این شیوه که به لطف حضرت حق با استقبال خوب حقوق‌دانان روبرو گردیده است از آنجا که گوناگونی دارد زیرا:

اولاً شرح ماده به ماده قانون موجب می‌شود تا هیچ مبحثی از قلم نیفتاده و تمامی مقررات قانونی مورد بحث قرار گیرد.

ثانیاً، گستره مخاطبان این نوشتار، وسعت بیش‌تر یابد چرا که علاوه بر مباحث تشریحی که اساتید و دانشجویان را مورد خطاب قرار می‌دهد، مباحث کاربردی و عملی نیز ارائه می‌گردد تا قضات و وکلای نیز به کار آید.

ثالثاً، تمامی آراء و نظریه‌های مشورتی که پیرامون هر ماده قانونی صادر گردیده است ذیل هر ماده می‌آید تا خواننده مراد قانون‌گذار را بهتر بشناسد.

رایعاً، سیر تاریخی تصویب مواد از زمان پیدایش آن تا حال حاضر در معرض دید مخاطب قرار می‌گیرد تا شأن تصویب مواد و سیر اصلاحات آن به خوبی شناخته شود.

تصویب قانون جدید مجازات اسلامی را باید تحول بزرگی در نظام قانون‌گذاری ایران دانست زیرا تفسیرهای نوینی از منابع شرعی صورت گرفته است بگونه‌ای که عرف و عقل به احکام شرعی، وصف منطقی می‌بخشد. بسیاری از مقررات که در گذشته مغایر شرع پنداشته می‌شد در قانون جدید مورد استقبال قرار گرفته است. قانون مجازات اسلامی شباهت زیادی با قوانین کلاسیک دارد، مگر پیدا کرده و نهادهایی همچون تعویق صدور حکم، جایگزین‌های حبس، نظام نیمه رادار و مرور زمان به رسمیت شناخته شد. تقریب حدود و تعزیرات، اقدام بسیار مهم دیگری است که در کنار ادغام مقررات مشترک حدود و پیش‌بینی احکام مشابه حدود، قصاص، دیات و تعزیرات در کتاب اول قانون، چهره‌ای منطقی و قابل دفاع به قانون مجازات اسلامی بخشیده است. افزون بر بحث مستقل برای ادله اثبات کیفری گرچه انتقادهایی را در پی دارد اما می‌توان آن را تفسیری مدنی و عقلانی استقلال اثبات کیفری از اثبات مدنی دانست. اصلاح مقررات مربوط به اطفال و نوجوانان که البته با تأخیر فراوان انجام شد، روزنه‌ی امیدی در دل سربازان عدالت باز کرد تا در آینده شاهد احقاق حق حقوق این گروه ضعیف جامعه باشیم. قاعده‌مند نمودن برخی مقررات شرعی همچون عفو، در پرتو کیفری، عفو، برابری دیه کفار و مسلمانان، پرداخت فاضل دیه از بیت‌المال و ... موجب آن گردید تا مواد قانونی به صورت منسجم و نظام یافته درآید و از تورم بی‌رویه قانون کاسته شود. غزون بر اینکه روح عدالت در کالبد قانون جریان می‌یابد.

آرزوی نگارنده آن است آنچه بر قلم ناتوانش جاری می‌گردد برای ارباب فن و اهل معرفت سودمند افتد و مطالب این کتاب در جایگاه دانش نافع و کارآمد قرار گیرد. در پایان بر خود لازم می‌دانم از زحمات و تلاش‌های سرکار خانم مینا احمدی که در تدوین کتاب و ویرایش آن، یاور پرکار اینجانب بودند صمیمانه تشکر نمایم.

عباس راعی

عضو هیأت علمی دانشگاه کاشان